

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Att.: Dennis Bøgh Kildetoft
Send per e-mail til deb@kfst.dk

København, 6. maj 2015

Høring over udkast til rapport om markedet for kviklån

Generelt

Dansk Kredit Råd (DKR) takker for mulighed for at kommentere på udkastet til rapporten "Markedet for Kviklån".

Det er glædeligt, at eventuelle problemer og mulige løsninger herpå søges afdækket sagligt og grundigt, inden konklusioner drages og regulering vedtages.

Det må anbefales, at denne arbejdsmetode anvendes generelt ved fremtidige overvejelser om ny regulering.

Afgrænsning

Emnet for rapporten er på side 8 er afgrænset til "...lån uden sikkerhed og uden betingelse om køb af en vare, hvor løbetiden maksimalt er tre måneder."

Afgrænsningen er tilsyneladende sket på baggrund af en antagelse om, at dette marked er i stærk vækst. Det er derfor beklageligt, at undersøgelsen ikke også dækker de sammenlignelige eller identiske udlånsprodukter, der udbydes af andre udbydere end de 6 virksomheder, der er nævnt side 11.

Eksempelvis vil bevilgede overtræk på de traditionelle bankers udlånsprodukter almindeligvis falde ind under definitionen. Det er relevant at afdække, i hvilket omfang bevilgede overtræk og andre lignende produkter adskiller sig fra de identificerede kviklån.

Et andet produkt, der kunne falde ind under rapportens område, er træk på kreditter, hvor trækket skal tilbagebetales senest den efterfølgende måned. Træk på disse kreditter udgør meget kortvarig finansiering uden sikkerhed og uden betingelse om køb af en vare.

● Side 2

Det kan således ikke eksempelvis konkluderes, at der er tale om et marked i vækst, hvis ikke det først er undersøgt, om hvordan udviklingen har været i de beslægtede typer af finansiering.

Det må derfor anbefales, at rapporten suppleres med en undersøgelse af, hvilke andre typer af kortvarig forbrugerfinansiering der ligger inden for rapportens emneområde, og som vil blive omfattet af den regulering, der foreslås i rapporten, såfremt rapportens definition af kortvarige kreditter tænkes anvendt ved efterfølgende reguleringen.

Det skal i den forbindelse understreges, at såfremt disse beslægtede produkter ikke skal omfattes af den foreslåede regulering risikeres det, at markedet for kortvarige forbruger kreditter forvrides på uoplyst og muligvis usagligt grundlag.

Forbrugerundersøgelsen

Forbrugerundersøgelsen, som danner baggrund for en væsentlig del af rapporten, er baseret udsagn fra forbruger, der har optaget lån, der adskiller sig på både løbetid og lånebeløb fra de lån, der er rapportens emne.

På side 27, står der, at det "...er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at der er tilstrækkeligt sammenfald mellem de overvejelser, som forbrugerne gør sig omkring optagelse af mindre forbrugslån uanset om løbetiden er 1, 3 eller 12 måneder."

Denne påstand bør understøttes af argumentation, da det ikke er åbenbart, at der er tale om samme marked og sammenlignelige kunder.

For at læseren kan danne sig en mening om validiteten af de konklusioner, der drages på baggrund af forbrugerundersøgelsen, bør det endvidere i rapporten angives, hvor stor en andel af de respondenter, der har svaret på undersøgelsen, der har optaget lån der falder inden for rapportens definition af kviklån.

Oplisting af mål og midler

Det er uklart hvilke problemer, der er identificeret i forbindelse med undersøgelserne, og hvordan de enkelte anbefalinger knytter sig til de identificerede problemer. Eksempelvis er det uklart, om impulsivitet, jf. rapportens side 8 f., er et selvstændigt problem, eller om impulsiviteten kun anses for at være et problem på grund af en mulig afledt risiko for en højere andel af misligholdelser mv. Det sidste synes at være indikeret på side 6, 6. afsnit.

Det anbefales, at de identificerede problemer og eventuelle modvirkende foranstaltninger opsættes klart i skemaform, således, at der kan tages en kvalificeret diskussion om mål og midler.

I det følgende er rapportens mål og midler gennemgået ud fra den forståelse vi har fået ved læsningen af rapporten.

Rejste problemer

Rapporten synes især at påpege to primære problemer på markedet knyttet til udbyderne: 1) at andelen af misligholdelser mv. er for højt, herunder at lånene for ofte optages i forbindelse med impuls køb med deraf følgende forøgelse af andelen af misligholdelser, og 2) at forbrugernes kendskab til ÅOP mv. ikke er tilstrækkeligt.

Forbrugernes kendskab til ÅOP mv. danner så vidt ses alene baggrund for anbefalingen om undersøgelse af udbydernes information om Ankenævnet for Finansieringsselskaber;

et forslag, som DKR ikke har kommentarer til. Kreditaftaleloven, markedsføringsloven og prismærkningsreglerne indeholder talrige og detaljerede forpligtelser for långiver til at informere forbrugerne om omkostningerne ved deres produkter.

Udbydernes iagttagelse heraf og myndighedernes efterfølgende kontrol heraf er tilstrækkeligt til at sikre, at forbrugerne for rigeligt med information.

Den væsentligste anke mod markedet og grundlaget for tre af fire anbefalinger i rapporten synes derfor at være niveauet for misligholdelser mv.

Set i lyset af, at dette problem har så stor betydning for rapporten og dens anbefalinger, bør problemet undersøges mere grundigt end tilfældet er.

Eksempelvis mangler der:

- Relevante og sammenlignelige referencepunkter
- En analyse af, hvorfor andelen af lån overdraget til inkasso er faldet fra 2013 til 2014, og om denne trend kan forventes fortsat
- En analyse af, hvordan kreditrisikoen kan forventes at udvikle sig i en branche med nye markedsdeltagere.
- En angivelse af, hvor stor en andel af kredittabene, der bunder i kredit- eller identitetsbedrageri.
- En beskrivelse af de ændringer i definitionen af et misligholdt lån, der er foretaget i løbet af den periode, hvor dataene bag figur 2.3 er blevet indsamlet. Især i de første år af dataindsamlingen var der ikke en definition af misligholdte lån, der blev anvendt ensartet af udbyderne.

Valg af regulering/anbefalinger

Rapporten giver fire anbefalinger. To af anbefalingerne (opfølgende undersøgelse af om misligholdelsesandelen mv. fortsat er høj og undersøgelse af udbydernes information om Ankenævnet for Finansieringsselskabet) vedrører myndighedernes interne prioriteringer og DKR har ingen kommentarer til disse.

For så vidt angår ændring af indberetningsordningen fra en frivillig ordning til en obligatorisk ordning har DKR ikke bemærkninger hertil.

Af de fire anbefalinger, er det alene forslaget om en cool-off periode, der skal håndtere andelen af misligholdte lån mv.

DKR kan ikke støtte anbefalingen, af følgende grunde:

- Indførelsen af en cool-off periode vil efter vores opfattelse ikke nedbringe andelen af misligholdte lån mv.

Tværtimod må det antages, at indførelsen af en cool-off periode i højere grad vil afholde de mindst kredittrængende kunder fra at optage et lån og derved øge andelen af kunder, der har et mere akut behov for kredit. Da denne sidstnævnte gruppe af kunder må formodes at have en højere risiko for at misligholde deres lån, må det forventes, at en cool-off periode vil mindske den totale mængde af lån, men øge andelen af lån, der er misligholdt mv.

- Indførelsen af en cool-off periode vil også ramme anden kortvarig forbrugerfinansiering i et omfang, der ikke er undersøgt i rapporten.

● Side 4

- Indførelsen af en cool-off periode vil være udtryk for en bevægelse væk fra den ensartet regulering af alle typer af kreditaftaler, der blev indført i forbindelse med gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet.
- Indførelsen af en cool-off periode vil være et væsentligt indgreb i parternes aftalefrihed, især når der henses til, at der findes mere egnede metoder til at opnå målet angivet i rapporten.

Forslag til alternativer til cool-off

DKR foreslår, at følgende initiativer overvejes som alternativer til en cool-off periode

- I stedet for at indføre særegne regler, der ad omveje skal forbedre udbydernes kreditvurderinger, anbefaler DKR, at myndighederne i stedet håndhæver kravene til kreditvurderingens kvalitet, jf. kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1.

Hvis ikke myndighederne mener, at kreditvurderingen er tilstrækkelig god, kan § 7 c, stk. 1, bringes i anvendelse, på samme måde som tilsvarende regler også bliver det i andre lande i EU.

Den EU-dom, der refereres til i rapporten, eksempelvis side 53, forhindre ikke håndhævelse af kravene til kreditvurderingen. Dommen behandler primært bevisbyrdereglerne og omfanget af kreditors pligt til at kontrollere oplysninger givet af ansøger.

Selvom kreditgiver må gives et vist skøn over hvilke oplysninger, der skal søges tilvejebragt og hvordan disse skal vurderes, så indeholder kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, stadig krav til kreditvurderingens kvalitet. Disse krav kan og bør selvfølgelig håndhæves med den fornødne respekt for kravenes vaghed og principperne bag straffelovens § 1.

- Andelen af misligholdte lån kan nedbringes ved at øge kvaliteten af kreditvurderingen. Dette kan blandt andet gøres ved at give adgang til offentlige data til brug ved vurdering af ansøgers kreditværdighed. Eksempelvis i form af 1) nationalt insolvensregister med data fra fogedretterne og 2) registrering i CPR-registret af stjalne id-dokumenter og mulighed for at matche id-dokumenters løbenumre med personnumre og navn.

Såfremt ovenstående bemærkninger måtte give anledning til spørgsmål eller kommentarer er Styrelsen selvfølgelig meget velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Jacob Skriver Frandsen

Dansk Kredit Råd
E-mail: jsf@n-cf.dk